

per hanc sanctitatem revereri debemus, quanto magis Cor Iesu quod est templum sanctitate Dei plenum? Ego te adoro, o Cor Iesu, templum Dei infinita reverentia dignum: utinam in omnibus templis in quibus sacramentaliter manes, eadem qua in coelo, reverentia prosequeris! Ego in omnibus summa qua possum reverentia te adoro et agnosco: et pro reparatione iniuriarum, quas peccatores infligerunt tibi, templa tua, et vasa sacra, et corpus tuum profanando, spernendo, urendo vel modo quocumque polluendo, merita infinita Cordis tui tibi et Patri offero.

Deprecatio. Deus, qui de vivis et electis lapidibus aeternum maiestati tua preparas habitaculum, auxiliare populo tuo supplicanti, ut quod Ecclesiae tuae corporalibus proficit spatiis, spiritualibus amplificetur augmentis (1).

(1) Ex Missa pro Anniversario Dedicacionis Ecclesiae.

CONCIO VI.

THEMA: Ponam tabernaculum meum in medio vestri.

(Levit. XXVI, 11).

IDEA CONCIONIS

PROPOSITIO. Cor Iesu circumeumdum, quia est Tabernaculum Altissimi.
DIVISIO. Est Tabernaculum: I. quo Altissimus est universo mundo ostensus; II. in quo reveritus; III. propter quod dilectus.

PARS I. Nam a) iudaeis per se; b) gentilibus per Apostolos; c) omnibus per Ecclesiam, Altissimus est in Tabernaculo Cordis Iesu ostensus.

PARS II. a) Subiectione operis; b) et confessione oris.

PARS III. a) Recognitione charitatis eius; b) participatione bonitatis ipsius.

Hoc interest tabernaculum inter ac templum, quod templum dicitur quid immobile et tabernaculum est templum mobile, ad similitudinem tabernaculi foederis quod erat templum mobile et templum Salomonis quod fuit stabile. Sic sacratissimum Cor Iesu dicimus tabernaculum Altissimi, quia fuit velut templum mobile Dei viventis: per Christi namque humanitatem, cuius Cor erat praecipua pars, Verbum cum hominibus conversatum est, Iudaeam pertransivit et ad dispartitas usque orbis terrarum regiones divinitatis cognitio pervenit. Nunc autem ipsum divinum Verbum incarnatum nobiscum est quotiescumque ac ubicumque Sacramentum Eucharistiae conficitur.

Triplex ergo est tabernaculum Dei; tabernaculum foederis iuxta illud: « Et eriges tabernaculum iuxta exemplar quod tibi in

monte monstratum est » (1), in quo Deus habitavit, sed solum in figura nubis: « operuit nubis tabernaculum testimonii et gloria Domini implevit illud » (2). Coelum quod est perfectius tabernaculum, iuxta illud: « Ecce tabernaculum Dei cum hominibus et habitabit cum eis » (3). Et tandem Christus de quo dictum fuit: « Ponam tabernaculum meum in medio vestri, et non abiiciet vos anima mea. Ambulabo inter vos et ero Deus vester, vosque eritis populus meus » (4).

En ergo

Propositio. *Cor Iesu circumeundum quia est tabernaculum Altissimi.*

Super illud: « Christus autem assistens Pontifex futurorum bonorum per amplius et perfectius tabernaculum non manufactum, introivit semel in sancta... » (5) dicit D. Thomas: « Per tabernaculum potest Christi corpus intelligi in quo contra diabolum pugnavit. Quod est peramplius, quia in ipso habitat omnis plenitudo Divinitatis corporaliter (6). Item perfectius est quia vidimus gloriam eius, gloriam quasi unigeniti a Patre plenum gratiae et veritatis (7). Item non manufactum quia non ex virili semine. « Abscissus est lapis de monte sine manibus » (8).

Ergo a fortiori est sanctissimum Cor tabernaculum Altissimi in quo specialiter et habitat plenitudo Divinitatis, et apparet Verbo Dei intime seu substantialiter unitum, et est a Spiritu Sancto formatum. Cum ergo tabernaculum sit templum mobile ut diximus, Cor Iesu est tabernaculum.

(1) EXOD. XXXVI, 30.

(2) EXOD. XL, 32.

(3) APOC. XXI, 3.

(4) LEVIT. XXVI, 11, 12.

(5) HEBR. IX, 11.

(6) COLOSS. I, 19.

(7) IOANN. I, 14.

(8) DANIEL. II, 34.

Divisio. I. *Quo Altissimus est universo mundo ostensus; II. In quo Altissimus est ab universo mundo reveritus; III. Propter quod Altissimus est ab universo mundo dilectus.*

PARS I.

Est tabernaculum, quo Altissimus est universo mundo ostensus. Quia altiora Dei nemo novit, nemo scit nisi Filius qui est unum cum Patre: « Neque Patrem quis novit nisi Filius » (1), ideo sacratissimum Cor est velut arca mysteriorum Dei et receptaculum thesaurorum sapientiae et scientiae quae homo nequit vi suae naturae adipisci, nisi a Filio revelentur: *et cui voluerit Filius revelare.* Nunc autem ut veram Dei notitiam praeberet, misit Pater Filium suum in mundum: « Ego in hoc natus sum, et ad hoc veni in mundum ut testimonium perhibeam veritati » (2). Et praebuit. « Omnia quaecumque audivi a Patre meo, nota feci vobis » (3). Et praebuit omnibus: « Ego palam locutus sum mundo » (4). Diversimode tamen; iudaeis per se: gentilibus per apostolos: omnibus per Ecclesiam.

a) Iudaeis per se. Ipse Christus docuit per se Iudaeos et ita oportebat ait D. Thomas (5): primo ut ostenderet per suum adventum impleri promissiones antiquitus factas iudaeis, non gentilibus. Unde Apostolus dicit (6): « Dico Christum Iesum ministrum fuisse circumcisionis » (id est apostolum et praedicatorum iudaeorum) « propter veritatem Dei, ad confirmandas promissiones Patrum ». Secundo ut ostenderet adventum suum esse a Deo; nam debitus ordo exigebat ut iudaeis, qui Deo erant propinquiores per fidem et cultum unius Dei, prius Christi doctrina

(1) MATTH. XI, 27.

(2) IOANN. XVIII, 37.

(3) IOANN. XV, 15.

(4) IBID. XVIII, 20.

(5) P. III, q. XLII, a. 1.

(6) ROM. XV, 8.

proponeretur et per eos ad gentes transmitteretur. Unde super illud: « Non sum missus nisi ad oves quae perierunt domus Israel » (1) dicit Hieronymus: non hoc dicit quin et ad gentes missus sit, sed quod primum ad Israel missus est (2). Tertio ut iudaeis auferret calumniandi materiam dicentes ideo se Dominum reiecissee. Et per hunc modum Altissimus propositus et cognitus a iudaeis fuit per Christum, in cuius sanctissimo, Corde ad modum tabernaculi et ostensorii, Iudaeae innotuit.

b) Gentilibus per Apostolos, dum mandatum Domini exequentes: « Euntes in universum mundum, praedicate Evangelium omni creaturae » (3); in omnem terram exivit sonus eorum et in fines orbis terrae verba eorum (4). Nec tamen Apostoli in mundum missi fuerunt solum praedicandi causa, et suis viribus confissi, sed ut Deum, quem nuntiabant, praeberent; et in Deo quem aliis praebebant, confiderent. Unde quem eos elegerat ut fructum afferrent, secum portabant, non in mente et corde tantum per cognitionem et amorem, sed vere et realiter, potestate sanctissimum Eucharistiae sacramentum conficiendi: quod quidem et primaevae sanctis communicabant et conventibus eorum adorandum praebebant. Et ita per Iesum Christum, ad modum tabernaculi ab humeris Apostolorum lati in mundum universum, Altissimus a gentibus cognitus fuit. Tunc adimpletum est quod dictum fuerat: « Et alias oves habeo quae non sunt ex hoc ovili: et illas oportet me adducere et vocem meam audient et fiet unum ovile et unus pastor » (5).

c) Omnibus per Ecclesiam. Tandem quia Christus venit vocare omnes non solum iudaeos et gentiles, sed omnes homines in posterum futuros, Ecclesiam supra petram fundavit, cuius cum ipse sit invisibile caput, in aeternum manens, et regit eam sua auctoritate et alit sua gratia et vivificat sua charitate; proindeque est usque in finem saeculi duratura: « Ego vobiscum sum

(1) MATTH. XV, 24.

(2) In hunc locum.

(3) MARC. XVI, 15.

(4) PSALM. XVIII, 5.

(5) IOANN. X, 16.

omnibus diebus usque ad consummationem saeculi » (1). Nunc autem sicut tunc per Apostolos gentes evangelizavit, nunc per eorum successores, Romanum Pontificem nempe et Episcopos qui Ecclesiam docentem constituunt, doctrinam et gratiam nationibus praebet. Tabernaculum ergo sacratissimi Cordis non evanuit, dum Apostoli e vita decenerunt; sed ab humeris eorum in humeros suorum successorum translatum, in media Ecclesia manet, et in posterum permanebit, ut omnes praesentes et futuri queant Altissimum Deum in eo commorantem recognoscere: « ponam tabernaculum meum in medio vestri » (2).

PARS II. — IN QUO REVERITUS.

Quia reverentia respicit excellentiam, ubi est specialis excellentia, ibi est speciale motivum reverentiae. Ideo ait D. Thomas (3): « Consuetudo hominum inolevit ut reges et principes, quos oportet in reverentia haberi a subditis, et pretiosioribus vestibus ornentur et etiam ampliores et pulchriores habitationes possideant. Et propter hoc oportuit ut aliqua specialia tempora et speciale tabernaculum et specialia vassa et speciales ministri ad cultum Dei ordinarentur, ut per hoc animi hominum ad maiorem Dei reverentiam adducerentur ». Cum autem excellentia Dei sit eminentissima, oportuit ut tabernaculum sibi Ipse construeret excellentissimum, id est per amplius, perfectius et non manufactum (4), in Corde Iesu, in quo velut in sede condigna, Altissimus moraretur ac inter homines deferretur. Et sicut in tabernaculo foederis hebraei Deum adorabant figuraliter commorantem; « stabantque ipsi et adorabant per fores tabernaculorum suorum » (5): oportuit ut in sanctissimo Corde Iesu, cuius tabernaculum Moysis erat tantam figura, Altissimus

(1) MATTH. XXVIII, 20.

(2) LEV. XXVI, 11.

(3) P. II, q. CII, a 4.

(4) HEBR. IX, 11.

(5) EXOD. XXXIII, 10.

ab hominibus in reverentia haberetur. Modum autem quo intelligendum est Cor Iesu esse tabernaculum in quo Altissimus colendus, mentem D. Thomae sequendo (1), breviter exponam. Cum Christi sit duplex natura et unum suppositum, persona in utraque subsistens est Deus simul et homo. Cor ergo Iesu, nempe Cor hominis Christi, est Cor Filii Dei. Ergo dupliciter de Eo, ut tabernaculo Altissimi, loqui possumus. Uno modo inquantum Pater complacuit sibi ab aeterno in dilecto Filio suo.

Alio modo inquantum Pater elegit Cor carneum hominis Christi ut esset Cor Verbi, non per aliquam confusionem, quia alia est natura Dei, alia est natura humana, sed ut esset Cor Dei per gratiam non adoptionis, sed unionis, qua simul esset Cor Dei et Cor hominis: ut possit dici quod illud Cor factum ex semine David secundum carnem, praedestinatum esse tabernaculum Dei in virtute (id est, esse Cor Filii Dei).

Et sic intelligendum est Cor Iesu esse tabernaculum in quo Altissimus est reveritus ab universo mundo; in eo namque deferbatur. Sic ergo ante Cor Iesu omne genu flectitur, coelestium, terrestrium et infernorum et omnis lingua confitetur quia Cor Domini Iesu Christi est Cor Filii Dei Patris, ad similitudinem eius quod scribit Apostolus de sanctissimo Nomine Iesu (2). Et secundum hoc dupliciter ponitur exhibitio reverentiae:

In subiectione operis: Ante Cor Iesu omne genu flectitur: Et in confessione oris: Et omnis lingua confitetur.

a) Si enim omne genu flectitur in nomine Iesu, quod est nomen hominis, ideo quia Pater dedit hoc nomen ei, etiam secundum quod homo; a fortiori omne genu flecti debet ante Cor Iesu: nam si nomen est reverendum propter id quod significat, Cor est plus reverendum propter Verbum cui personaliter coniungitur. Ideo ante Cor Iesu omne genu flectitur, id est reverentiam exhibet. Coelum subiectione voluntaria:

(1) *Expos. epist. ad Philipp.* c. II, super illud « Donavit illi nomen ».
(2) PHILIPP. II, 10 et 11.

« Et adorent eum omnes Angeli Dei » (1). Item iusti viatores: « Omnes gentes quascumque fecisti, venient et adorabunt te Domine » (2). Tandem daemones et damnati, quamvis involuntarie, tamen subiiciuntur; « daemones credunt et contremiscunt » (3).

b) Deinde ponitur exhibitio reverentiae in confessione oris. Omnis lingua, scilicet coelestium, terrestrium et infernorum. Non de confessione laudis dicitur hoc respectu inferorum, sed de coacta quae fit per recognitionem Dei, ut dicit D. Thomas (4). Ideo laudatur a coelis: « Dignus est agnus qui occisus est accipere virtutem » (5). Et laudatur in terris: « Cantate Domino canticum novum: laus eius in Ecclesia sanctorum » (6).

PARS III. — PROPTER QUOD DILECTUS.

Restat tandem ut sacratissimum Cor aspiciamus uti tabernaculum propter quod Altissimus est ab universo mundo dilectus. Diximus ab initio huius concionis, Deum manifestatum esse mundo universo in Sacratissimo Corde Iesu velut in ostensorio seu tabernaculo; cum autem in eo supramodum amator hominum ostendatur, en quare propter illud diligendum.

a) Per Iesum, mundus bonitatem Dei cognovit. De amore quo creaturas, et praecipue rationalem, Deus prosequitur, non erant conscii homines ante Christum, natione iudaeorum excepta; maxima enim pars nec eum cognoscebat, ut ait Apostolus: « Eratis aliquando tenebrae » (7). Sed venit Iesus ut lux vera, quae illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum (8), et altissima Divinitatis mysteria eos docuit, et Deum

(1) HEBR. I, 6.

(2) PSAL. CXXXV, 9.

(3) IACOB, II, 19.

(4) *Expos. epist. ad Philipp.* in hunc loc.

(5) APOC. V, 12.

(6) PSAL. CXLIX, 1.

(7) EPHE. V, 8.

(8) IOANN. I, 9.

se esse et verbis et factis monstravit. Praedicavit descensum de coelis esse a Patre dispositum ut oves quaereret quae perierant ex domo Israel, ut quaereret et salvum faceret quod perierat, id est totum quaereret, totum instauraret, totum enim perierat: et hoc initium ex amore infinito Dei sumpsisse: « Sic Deus dilexit mundum ut Filium suum unigenitum daret: ut omnis qui credit in ipsum, non pereat sed habeat vitam aeternam » (1). Tunc cognoverunt gentes Deum esse causam omnis boni naturalis, et supernaturalis gratiae, per Christum quem non agnoscetes « non rationali, sed naturali appetitu desiderabant » (2), et qui aliquando erant longe, facti sunt prope per Ipsum: *eratis aliquando tenebrae, nunc autem lux in Domino.*

b) Sed non solum universus mundus per Christum cognovit bonitatem Dei, sed de ipsa factus est particeps: « Ego veni ut vitam habeant et abundantius habeant » (3), id est ut oves meae, ut electi mei vitam habeant veram, spiritualem et coelestem, vitam gratiae et vitam gloriae; et hoc abundantius; nempe nec vitam solum sed et genus omne felicitatis. Per Cor Iesu, in quo sunt omnes thesauri sapientiae et scientiae Dei, facti sumus particeps vitae cognitionis Dei rerumque divinarum, nam; « omnia quaecumque audivi a Patre meo nota feci vobis » (4). Per illud quod est fornax ardens charitatis facti sumus particeps charitatis Dei: « ignem veni mittere in terram et quid volo nisi ut accedatur? » (5). Per ipsum et in ipso qui est unum cum Patre, disponimur ad participationem vitae fruitionis ac visionis Dei in patria: « Venite, benedicti Patris mei, possidete paratum vobis regnum a constitutione mundi » (6). Cum de ratione boni sit communicatio, de ratione boni summi est communicatio summa. Cum ergo haec summa communicatio facta sit a Deo Cordi Iesu, Verbo Dei substan-

(1) IOANN. III, 6.

(2) A LAP. tom. XIV, pag. 336.

(3) IOAN. X, 10.

(4) IOAN. XV, 15.

(5) LUC. XII, 49.

(6) MATH. XXV, 34.

tialiter unito, et huius Cordis fiat nobis intima per Eucharistiam communicatio, sequitur hoc Cor esse maximum bonitatis divinae argumentum, cuius omnes particeps facti sumus. Ideo Augustinus super illud: « Ego veni ut vitam habeant et abundantius habeant »; scribit: « Id dixisse videtur ut vitam habeant ingredientes et abundantius habeant egredientes. Non autem potest quisque per ostium, id est per Christum egredi ad vitam aeternam, quae erit in specie, nisi per ipsum in Ecclesiam eius, quae est ovile eius, intraverit ad vitam temporalem, quae est in fide. Ideo ait: Ego veni ut vitam habeant; hoc est fidem, quae per dilectionem operatur; per quam fidem in ovile ingrediuntur ut vivant, quia iustus ex fide vivit; et abundantius habeant, qui perseverando usque in finem, per illud ostium, id est per fidem Christi egrediuntur, quoniam veri fideles moriuntur: et abundantius habebunt vitam, veniendo quo Pastor ille praecessit, ubi nunquam deinde morientur » (1).

Consequentia. Ergo circumeundum. Quod ait enim Dominus populo Israelitico; « ponam tabernaculum meum in medio vestri, et non abiiciet vos anima mea: ambulabo inter vos et ero Deus vester, vosque eritis populus meus » (2); allegorice significat praesentiam realem Iesu in medio populi christiani: Iesus autem non est proprie in medio nostri, nisi eum circumeamus. Ideo ambulabo inter vos, id est in medio vestri, per praesentiam, quando cum hominibus conversari dignatus est; per gratiam quam singulis dividit prout vult; et per Eucharistiam, qua realiter manet in medio nostri. Sicut ergo dum vitam agebat mortalem aiebat, venite ad me omnes, id est circumite me omnes, accedite ad me omnes, ita nunc vult ab omnibus circumiri; ideoque non uno tantum loco seu templo permanet visitandum: et praecipue in solemnioribus Corporis Christi et Cordis sui sanctissimi festis, in medio

(1) Tract. 45 in Ioann. n. 15.

(2) LEVIT. XXVI, 11, 12.

nostri per vicos et civitatis plateas triumphaliter ducitur, sola adorandi, reverendi et circumeundi causa.

Affectus. O Cor amantissimum! O Cor versus miseros mortales compassione plenum! O Iesu bone, Iesu amans, Iesu compatiens! Tu non dedignatus est nostram naturam infirmam assumere ut curares, pauperem ut ditares, caecam ut illuminares, cassam ut redimeres, perditam ut salvares! O charitas inaudita! Tu vocasti nos ut oppressos levares, ignaros erudires, debiles reficeres ac omnes salvares. O charitas immensa! Sed tamen tu nobiscum mansisti, inter nos moraris, omnes auscultas, cum omnibus loqueris, et omnibus te praebes. O charitas divina! Et quia nulli dubium sit de bonitate Dei ad tantam gratiam nos vocantis, praebes hisce temporibus Cor tuum, per universum mundum diffundens cognitionem maiestatis Patris, amoris Filii, gratiae Spiritus Sancti ad modum tabernaculi Dei viventis! O charitas infinita!

Deprecatio. Omnipotens sempiternae Deus qui gloriam tuam omnibus in Christo gentibus revelati: custodi opera misericordiae tuae ut Ecclesia tua toto orbe diffusa, stabili fide in confessione tui nominis perseveret (Ex Missali rom., seria VI. in Parasceve).

CONCIO VII.

THEMA: Aedificabo mihi domum latam.

(Ierem. c. XXII, v. 14).

IDEA CONCIONIS

PROP. Ante Cor Iesu standum, quia est Domus Dei.

DIVISIO. Est Domus: I digna Deo, II grata Deo, III capax Dei.

PARS I. Est Domus digna Deo: *a*) gratia infinita unionis huius Cordis cum Verbo; *b*) plenitudine gratiae hoc Cor ab initio conceptionis Christi sanctificantis.

PARS II. Est Domus grata Deo: *A*) sanctitate carnis: quia *a*) de Sanctissima Virgine sumpta; *b*) de Spiritu Sancto concepta; *c*) et animae sanctissimae coniunctae. *B*) Sanctitate animae: qua *a*) est Deo intime unita; *b*) a maculis quibuslibet mundissima; et *c*) in bono firmissima. *C*) Sanctitate Verbi, cuius est Cor sacratissimum Iesu.

PARS III. Est Domus capax Dei: quia *a*) est Cor Eius, qui infinitas Divinitatis perfectiones continet; *b*) quia Verbo personaliter coniungitur.

Exordium. Splendorem domus et magnificentiam Domini commorantis in ea enarrans propheta Baruch, aiebat: « O Israël, quam magna est domus Dei, et ingens locus possessionis eius! Magnus est, et non habet finem; excelsus et immensus » (1).

Et revera. Cum Deus, quia immensus, sit in omnibus et ubique per potentiam in quantum omnia eius potestati subduntur; et per praesentiam in quantum omnia nuda sunt et aperta oculis eius; et per essentiam, in quantum adest omnibus ut causa essendi (2), omnia sunt velut domus magna, quam

(1) Cap. III, vv. 24 et 25.

(2) D. ТНОМ. p. I, q. VIII, a. 3.